

АВТОШЛЯХИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Мережа автомобільних доріг є однією із складових елементів єдиної транспортної системи України, яка задовольняє потреби суспільства у вантажних та пасажирських перевезеннях автомобільним транспортом.

Автошляхи загального користування протяжністю 169,5 тис. кілометрів та щільністю 281 кілометр на 1 тис. кв. кілометрів в основному відповідають темпам розвитку національної економіки. Проте транспортно-експлуатаційний стан переважної більшості автомобільних доріг є незадовільним, мають високу зношеність та потребують капітального або поточного ремонту [2].

За даними нормативних документів, розвиток автомобільних доріг загального використання повинен здійснюватися у напрямку їх інтеграції до Європейської транспортної мережі, яка спрямована на приведення стану доріг до відповідних міжнародних вимог. Саме тому необхідно виділити наступні проблеми розвитку автомобільних доріг:

- незадовільний транспортно-експлуатаційний стан автодоріг;
- невідповідність технічних стандартів автомобільних доріг України стандартам ЄС за якістю та ваговими навантаженнями;
- незадовільний рівень безпеки дорожнього руху [1];
- відставання розвитку автомобільних доріг загального користування від темпів автомобілізації країни;
- низький рівень сервісного обслуговування користувачів;
- недостатній рівень фінансування дорожньої галузі, який за останні роки становить 10-14 відсотків необхідної потреби у ремонті та утриманні мережі автомобільних доріг [3].

Згідно з даними Світового економічного форуму, Україна за показником індексу конкурентоспроможності посіла в 2017 році 81-е місце. Одним з ключових показників рейтингу є оцінка транспортної інфраструктури, зокрема якості автомобільних доріг. За цією позицією Україна перебуває на 130 місці серед 137 країн світу [4, с. 296-297].

Такий стан автомобільних доріг загального користування не забезпечує повною мірою швидке, комфортне, економічне та безпечне перевезення пасажирів і вантажів, розвиток транзитних перевезень, створює соціальну напругу в суспільстві, знижує конкурентоздатність вітчизня-

ної економіки, ставить під загрозу подальший соціально-економічний розвиток держави та її інтеграцію до європейської спільноти [2].

Концепція Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2018-2022 рр. передбачає, що за 5 років якісними дорогами повинні бути з'єднані усі регіональні центри України. Відтепер "Укравтодор" відповідатиме лише за 50 тисяч кілометрів доріг, а інші 120 тисяч будуть підпорядковані обласному рівню з гарантованим фінансуванням з Дорожнього фонду.

Наповнюватимуть фонд за рахунок акцизів на нафтопродукти, платежів за ввезення імпортованих транспортних засобів, штрафів за перевантаження автотранспорту, а також грошей від платних трас. Усі отримані кошти розподілятимуться наступним чином: 60% піде на дороги державного значення, за які буде відповідати "Укравтодор", 35% — на дороги місцевого значення, за які відповідають голови ОДА, 5% передбачено на безпеку руху.

Сучасний розвиток транспортного комплексу країни вимагає не лише адаптації до стандартів ЄС, технічних умов та принципів управління, а й усвідомлення того, що інновації та високі технології мають вирішальне значення для формування нової, більш ефективної моделі управління розвитком транспортно-дорожнього комплексу України.

Використані джерела:

1. *Проект Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року*. [Електронний ресурс]: Міністерство інфраструктури України (офіційний сайт) – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/projects/115/>.

2. *Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018-2022 роки» від 11 січня 2018 р. № 34-р* [Електронний ресурс]: Головна сторінка розділу "Законодавство України" – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

3. *Транспортна стратегія України на період до 2030 року / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р* – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80>.

4. *World Economic Forum [Електронний ресурс]: The Global Competitiveness Report 2017–2018* – Режим доступу: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017/2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>.